

**Lausunto Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle
Asia: HE 146/2021 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi
vuodelle 2022**

Suomen maatalousmuseo Sarka kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2022. Lausuntopyyntö koskee PL 29 ja Saran lausunto käsittelee talousarvioesitystä erityisesti museoiden osalta.

Alkuvuodesta 2020 levinnyt koronaepidemia on vaikeuttanut museoiden toimintaa monin tavoin. Opetus- ja kulttuuriministeriön koronatuet museoille ovat olleet elintärkeitä, jotta museot ovat kyenneet pitämään yllä palvelujaan ja selvinneet lakisääteisistä tehtävistään. Epidemian nyt hellittäessä on välttämätöntä, että museoille turvataan riittävät resurssit epidemiasta toipumiseen.

Museoiden pitkäjänteisen toiminnan kehittämisen kannalta on tärkeintä, että museoiden vahvistettuihin valtionosuuksiin 2020-2023 ei kohdistu leikkauksia ensi eikä tulevana vuosina, vaan museoiden toimintaedellytyksiä vahvistetaan.

Koronaepidemia on vauhdittanut museoiden digitaalisten palveluiden kehittämistä. Museoiden digitaalisissa palveluissa ei ole kyse ainoastaan kokoelmien ja aineistojen digitaalisesta tallentamisesta, säilyttämisestä ja saavutettavuudesta, vaan monipuolisista palveluista kuten virtuaalinäyttelyt ja -opastukset. On hyvä, että talousarvioesityksessä on osoitettu lisää määrärahoja digitaalisiin palveluihin. Museot voivat ottaa uusia tehtäviä ja tarjota uusia palveluita olemassa olevien lisäksi vain, mikäli museoille annetaan näihin resursseja.

OKM on julkaissut 12.10.2022 tarkemman listan kohteista, joihin veikkausvoittovarojen vähentymisestä aiheutuvat leikkaukset kohdistuisivat. Järjestöavustusten väheneminen heikentää kulttuuriperintötyötä sekä kansalaisyhteiskunnan toimivuutta. Jos korjausavustusten leikkaukset jäävät pysyviksi, syntyy merkittävää korjausvelkaa ja kulttuuriperintökohteemme uhkaavat rapistua. Erikoismuseoihin kohdistuvat leikkaukset vaarantavat niiden toimintaedellytyksiä. Leikkaukset Museoviraston päätettäviin avustuksiin museoille ja kulttuuriperintöhankkeisiin heikentävät museoiden edellytyksiä kehittää toimintaansa.

Hallitusohjelmassa hallitus tunnustaa kulttuurin laajan merkityksen yhteiskunnalle ja ihmisten hyvinvoinnille. On valitettavaa, että hallitus on tästä huolimatta kohdentamassa leikkauksia kulttuurialalle. Esimerkiksi Ruotsissa hallituksen strategia koronasta elpymiseen on mittavat investoinnit kulttuuriin. Toivottavasti Suomen hallitus peruuttaa kulttuurialaan suunnitellut leikkaukset.

Loimaalla 14.10.2022

Sami Louekari

Museonjohtaja

Suomen maatalousmuseo Sarka

Linkit:

Pääministeri Marinin hallitusohjelma

<https://valtioneuvosto.fi/marinin-hallitus/hallitusohjelma/kulttuuri-nuoriso-ja-liikunta-asiat>

OKM rahapelituottojen vähenemän kohdentaminen

<https://minedu.fi/documents/1410845/55142978/Rahapelitoiminnan+tuottojen+v%C3%A4henem%C3%A4+2021o.pdf/ca4841c2-604f-0376-32eb-b1a722dda88b/Rahapelitoiminnan+tuottojen+v%C3%A4henem%C3%A4+2021o.pdf?t=1634029865969>).

Ruotsin investoinnit kulttuuriin:

https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/09/sveriges-kulturliv-ska-ga-starkt-ur-krisen/?TSPD_101_R0=08054bd396ab2000e195ebe8ace041d6e2b9446a9d163a7f91780b3f1810e63b9da7948214b34c0708d4b213c2143000d2d05f6d2411c9f8da24d44ee405b6f62de0d71b94eead7a59803c0b23e2ac489d3a1cc4e3f2e70cd2aa2dbbf890e6b0